

OBRтни VESTNIK

Strokovni list za pouzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRтни VESTNIK“

izhaja tedensko in sicer vsak
petek ter stane:

celoletno . . . . . Din 40.—
polletno . . . . . Din 20.—
posamezna številka . . . Din 1.—

Glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih
zadrug v Mariboru“ in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le z
navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 10.860.

XV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 12. februarja 1932.

Štev. 7.

Delo za blaginjo naše banovine

Dopisnik beogradske »Politike« je bil te dni sprejet od bana dravske banovine g. dr. Marušiča, ki mu je dejal v razgovoru o delu in razmerah v naši dravski banovini med drugim naslednje:

»Imamo mnogo načrtov. Marsikaj je že izvršenega, mnogo dela pa nas še čaka. V teh časih je treba na vse mogoče načine misliti, kako bi se dal kak načrt najbolj izvesti. V političnem pogledu so razmere v naši banovini vsak dan boljše in mnogi, ki se niso udeležili novembrskih volitev, danes to obžalujejo, ker vidijo čvrsto odločnost narodnega predstavništva in vlade za delo v pravcu, ki ga je usmeril naš kralj z manifestom 6. januarja. Ljudje spoznavajo, da je edino s složnim delom mogoče prebroditi vse težave, katerih je tako polna naša doba. Narod cení delo oblastev, ki se v vsakem oziru brigajo zanj in gredo na roko vsakomur. Moram naglasiti, da se je zaradi nestrankarskega delovanja oblastev zelo dvignil njih ugled in da so mnogi dobro hoteli ljudje, ki so prej stali ob strani, danes stopili v vrste tistih, ki jim je na skrbi blagor naroda in države.

Dejstvo je, da je gospodarska kriza tudi v naši banovini zelo občutna in da v nekem oziru ovira zdrav gospodarski razvoj in napredek prosvete. Toda narod pretežno razume, da je kriza svetovna in da nosijo zanjo odgovornost samo razmere, v katerih se nahaja ves svet. Poleg tega narod zaupa, da bomo to krizo prebrodili, če bomo nadaljevali smotreno delo in če vprežemo vse narodne moči za koristno delo. Prav sedaj pa moramo izkoristiti vsako priliko, da združimo vse gospodarske sile, ker se pogosto dogaja, da ena odpove, dočim druga krije izgubo na tej strani. Tako smo zagotovljeni, da ne bo prišlo do neljubih presenečenj v gospodarskem sožitju.

Posebno huda je kriza našega kmetijstva. Vzroki so znani. Cene kmetijskim izdelkom so zelo padle, zato gre vse naše prizadevanje za tem, da se zagotovi primerna prodaja vseh kmetijskih pridelkov in da se kmetu omogoči cenjen kredit z zastavitvijo (lombardiranj) njegovih pridelkov. Temu delu bo moralo posvetiti vse svoje sile naše zadružništvo, ki je pri nas zelo razvito. Mi smo to naprej videli in me zelo veselí, da bo dala naša banovina v tem važnem poslu pobudo, da ji bodo sledile druge banovine. Pri nas so, hvala Bogu, gospodarske razmere in organizacije kmetijstva tako napredne, da so lahko za zgled in posnemanje drugim, ki jim neugodnejše razmere, žal, niso pustile enakega razvitka. Vse je poskrbljeno, da se cene postavijo na tisto stopnjo, kakor zahteva korist velike večine naroda.

Po vseh srezih so ustanovljeni odbori za pomoč gladnim in brezposelnim. Organizacija razdelitve brezplačne hrane in krme bo izvedena v najlepšem redu. Pomožna akcija je mnogo storila za ublaženje posledic brezposelnosti. Na Jesenicah je banska uprava posredovala, da ni prišlo do odpustitve 2000 delavcev, ki bi bili z družinami vred stali na cesti. Res je sicer, da manj služijo, toda vsaj gladu ne bo. Delavci to čutijo in vedo, zato se tudi vedno obračajo na bansko upravo za svet in pomoč v vseh svojih življenjskih vprašanjih. Seveda storimo vse, da bi jim pomagali.

Prosveta se lepo razvija in napreduje. Posebno je viden vpliv sokolskih društev, ki se nenavadno hitro širijo in vneto delujejo, kar je najbolj razvidno iz tega, da so se samo v minolem

letu sokolske vrste več kakor podvojile.

Za napredek gospodarstva, posebno pa kmetijstva, se prirejajo mnogi in dobro uspeli tečaji. V nedeljo se bo otvoril v St. Juriju ob južni železnici važen zavod, srednja gospodinjstva šola, kar je lep dokaz napredka našega kmetijskega gospodinjstva in pouka. To bo prvi zavod te vrste v naši državi.

Dasi bo bodoči proračun nekaj manjši od lanskega, smo vendar gledali, da to štedenje pade samo na neplodovite postavke, dočim so vse postavke, ki so potrebne za gospodarski razvoj, nedotaknjene ali celo zvišane. Zato pa mora imeti banovina potrebna sredstva nele za svojo upravo, temveč še bolj za povzdigo narodnega blagostanja. Posebno paznjo smo posvetili kmetijskemu poslu, cestam in tujskemu prometu, ki postaja vsak dan važnejša postavka gospodarstva naše banovine. Najti je bilo treba sredstev in načinov, kako privabiti čimveč tujcev in naših državljanov v naše divne kraje.

Samo po sebi je jasno, da smo morali skrbeti, da gospodarska stiska ne bi imela za posledico zastoja prosvetnega napredka.

Posebno se skrbi za zdravje naroda sploh, kar se kaže jasno v organizaciji zdravstvenih občin, katerim je morala banovina posvetiti precej brige. V bolnišnicah se je uvedla štednja, toda tako, da ne bo imelo to kvarnega vpliva na pravilno nego bolnikov in na zdravo bolniško prehrano.

V socialnem skrbstvu se ni moglo štediti, temveč so se morale marsikateri postavke še povečati, ker tako zahteva naš čas.

Banovinski proračun bo uravnotežen. Posojila se najemajo po načelu: Izposojaj si le za investicije, od katerih bo imelo koristi tudi potomstvo, zato je novsem v redu, da se vračajo taka posojila postopno. Posebno paznjo bo posvetila banska uprava javnim delom, ki bodo nele zaposlila narodovo moč, temveč bodo tudi služila občinam, koristim in posebno bodo privabila tujski val v našo banovino: V mislih imam nadaljevanje elektrifikacije, rešulacije rek in modernizacije potov. Tako prinese vsak dan nove potrebe, nove misli, kar vse zahteva obilo dela vseh, ki so dobre volje.

Novi banovinski proračun

V ponedeljek se je pričelo v Ljubljani letošnje proračunsko zasedanje banovinskega sveta dravske banovine. Da pa bo naše obrtništvo kakor ostala javnost poučena v glavnih obriših o proračunskem predlogu dravske banovine za l. 1932—33, je ban g. dr. Drago Marušič podal o proračunskem predlogu naslednje pojasnilo:

Proračun dravske banovine za leto 1932—33, kakor bo predložen dne 8. t. m. banskemu svetu, predvideva 111,951.978 Din izdatkov in ravno toliko dohodkov.

Pregledna slika izdatkov in dohodkov je naslednja:

Izdatki (potrebščine).

Splošni oddelek in glavna pisarna	7,392.620.—
Upravni oddelek	283.356.—
Kmetijski oddelek	13,503.040.—
Prosvetni oddelek	9,290.021.—
Tehnični oddelek	38,147.918.—
Oddelek za socialno politiko in narod. zdravje	26,129.314.—

Finančni oddelek	10,690.676.—
Oddelek za trgovino, obrt in industrijo	2,805.152.—
Komisija za agr. operacije	1,407.308.—
Rezervni kredit	2,662.573.—

Skupaj 111,951.978.—

Dohodki (kritje).

Banovinske doklade	31,440.000.—
Trošarine	41,300.000.—
Ban. davščine in takse	18,010.000.—
Prispevek avtobus. podjetij	1,500.000.—
Državna dotacija	11,933.747.—
Razni dohodki	7,768.231.—

Skupaj 111,951.978.—

Zmanjšanje izdatkov.

Kakor je iz tega pregleda razvidno, je proračun za leto 1932—33 napram tekočemu proračunu manjši za 4 mil. 400.721 Din, t. j. za 3.78%. Pri sestavljanju proračuna je imela kr. banska uprava v vidu neobhodno potrebno varčevanje, na drugi strani pa tudi dejstvo, da se gotovi izdatki ne morejo reducirati brez škode za celokupno gospodarstvo. Posebno velja to za izdatke za javna dela, za socialno skrbstvo in za narodno gospodarstvo.

Stremljenje banske uprave za znižanjem izdatkov se vidi predvsem iz tega, da se osebni izdatki niso zvišali, temveč kolikor je bilo mogoče znižali. Nadalje se vidi to stremljenje iz tega, da so znatno reducirane dotacije banovinskim podjetjem, zavodom in ustanovam, ki se morajo po principu privatnega gospodarstva in po načelih, ki so se obravnavala že na lanskem zasedanju banskega sveta, po možnosti vzdrževati iz lastnih sredstev.

Proračunski predlog izkazuje popolno ravnovesje, ki se je moglo doseči, ne da bi se uvajala bistvena nova bremena, le s primernim črtanjem izdatkov. Viri dohodkov za leto 1932—32 so ostali isti kakor v letu 1932—32, pri čemer je treba še upoštevati, da bodo dohodki padca konsumne moči širokih slojev prebivalstva znatno manjši kakor v letu 1931—32.

Viri dohodkov.

Največji del izdatkov odpade na javna dela (ceste itd.) ter na socialno politiko in narodno zdravje (bolnice itd.). Ti izdatki so vsi take narave, da se nikakor ne morejo znižati, zato je morala kr. banska uprava za njihovo kritje najti primerne nove izdatke. Za kritje izdatkov za vzdrževanje cest, na katere se polaga največja važnost, namerava kr. banska uprava uvesti zmerno takso za nakladanje in razkladanje železniških tovorov. Ta taksa v svojem bistvu ne predstavlja znatne obremenitve našega narodnega gospodarstva, more pa dati zelo ugoden finančni efekt.

Za kritje izdatkov za naloge, ki jih je morala banovina prevzeti po zakonu o zdravstvenih občinah, se namerava pobirati desetodstotna zdravstvena doklada. S tem se pa splošna obremenitev z dokladami v dravski banovini ne poveča, ker so zdravstveno doklado pobirala že zdravstvena okrožja, ki so prenehala obstojati s 1. aprilom 1931.

Kraljevska banska uprava posveča nadalje vso skrb, da se znižajo občinske doklade, kakor tudi doklade sreskih cestnih odborov, zaradi česar je pričakovati, da se bodo na splošno v letu 1932 znižale doklade v dravski banovini vsaj za okroglo 15 do 20 odstotkov.

Nekatere podrobnosti.

V nadaljnjem razgovoru z novinarji je g. ban na stavljena vprašanja rade volje pojasnil še nekatere podrobnosti iz proračuna. Proračun dohodkov je sestavljen zelo previdno. Glede na pričakovano zmanjšanje donosa neposrednih davkov je donos banovinske doklade na neposredne davke vnešen v proračun le z vsoto 26 milijonov Din nasproti 28 milijonom v tekočem proračunu. Izmera doklade ostane nespremenjena, prav tako ostanejo nespremenjene izmere trošarin, taks in drugih banovinskih davščin. Taksa na živinske potne liste, ki je bila lani med proračunskim letom znižana, se bo pobirala v tej znižani izmeri. Davščina na hiše, ki so oproščene državnega neposrednega davka, ki je bila lani ukinjena, se tudi letos ne bo pobirala.

Glede na nazadovanje konsuma je tudi predvideni donos banovinskih trošarin na alkoholne pijače znižan od 37 na 31.5 milijona. Znatno je v proračunu znižan tudi predvideni donos prispevkov avtobusnih podjetij za prekomerno uporabo javnih cest, in sicer od 4 na 1.5 milijon Din.

Dohodki od odkupnin za kuluk niso vnešeni v proračun, in sicer v smislu navodil, ki jih je izdal finančni minister za sestavljanje banovinskih proračunov. V pogledu kuluka je banska uprava pripravljena priznati nadaljnje olajšave. Do 15. januarja je banska uprava prejela od odkupnin za kuluk okrog 2.5 milijona Din.

Na novo se predlagata dve davščini. Ker so zdravstvene občine pričele funkcionirati, je nastopila potreba pobiranja 10-odstotne zdravstvene doklade. Ta doklada na je le nekako domestilo za zdravstvene doklade, ki so jih že doslej pobirala zdravstvena okrožja. Taksa za nakladanje in razkladanje železniških tovorov je kot nova davščina vnešena v proračun s predvidenim donosom 8 milijonov. Ta taksa je bila, kakor znano, že lani v predlogu banovinskega proračuna. Banska uprava se je iznova odločila za uvedbo te takse, ker se ta taksa avtomatično prilagodi gospodarskemu stanju. Če se to stanje poslabša, pade promet in s tem tudi donos takse. Višina takse ni predvidena enako za vse vrste blaga, temveč naj znaša 20 do 50 Din od vagona po vrednosti blaga. V prvotnem proračunu za tekoče leto 1931—32 je bila ta taksa zamišljena tako, da bi donala znatno več, namreč 14.5 milijona Din.

Zaključni račun za l. 1930—31 bo v kratkem gotov. Pokazal bo, da je bil proračun realen. Tudi v tekočem proračunskem letu izdatki ne presegajo dohodkov. Kolikor pa je bil efekt davščin manjši nasproti proračunu, so bili sorazmerno znižani tudi izdatki.

Trgovsko - obrtniška zbornica v Dubrovniku za sistem skupnih zbornic

Pretekli teden se je v Dubrovniku vršila plenarna seja Trgovsko-obrtniške zbornice, na kateri je bila sprejeta resolucija, ki zagovarja sistem skupnih zbornic in predlaga, da se teritorij zetske banovine razdeli na dvoje zborničnih področij s sedežem v Dubrovniku in Podgorici. Plenarna seja je odobrila tudi sklepe novemberske konference skupnih zbornic v Ljubljani.

Proračun pred finančnim odborom Narodne skupščine

4. t. m. se je vršila prva seja finančnega odbora Narodne skupščine, na kateri se je takoj pričelo razpravljati o državnem proračunu. Razpravo o proračunu je otvoril finančni minister dr. Djordjević, ki je uvodoma podal obširno ekspoze o splošnem finančnem in gospodarskem položaju v državi in o sestavi proračuna. Poudarjal je, da je vlada pri sestavi proračuna upoštevala sedanjo splošno gospodarsko krizo ter je zaradi tega pri sestavi proračuna uveljavila načelo najskrajnejše štednje. Proračun je v popolni skladnosti z državnimi dohodki in izdatki ter z dejanskimi finančnimi in gospodarskimi položajem države.

Državni izdatki

Proračun državnih dohodkov in izdatkov znaša 11.400 milijonov dinarjev. Proračun državnih izdatkov ima le dva dela:

A. Državna administracija

	Din
1. Vrhovna državna uprava	153,151.277
2. Pokojnine in invalidske podpore	873,158.735
3. Državni dolgovi	1.558,711.039
4. Ministrstvo pravde	381,250.805
5. Ministrstvo prosvete	805,853.806
6. Ministrstvo za zunanje zadeve	138,371.442
7. Ministrstvo za notranje zadeve	558,886.860
8. Ministrstvo za finance	319,557.802
9. Ministrstvo vojske in mornarice	2.132,293.863
10. Ministrstvo za zgradbe	198,883.840
11. Ministrstvo za promet	101,284.390
12. Ministrstvo za kmetijstvo	56,433.536
13. Ministrstvo za trgovino in industrijo	50,106.655
14. Ministrstvo za socialno politiko in nar. zdravje	162,936.739
15. Rezervni krediti	30,000.000

Skupaj 7.550,907.708

B. Budžet izdatkov državnih gospodarskih podjetij v posameznih ministrstvih:

Prosveta	24,965.851 Din
Finance	642,343.841 Din
Promet	2.692,101.452 Din
Kmetijstvo	56,198.340 Din
Trg. in industrija	16,254.652 Din
Šbme in rudniki	349,378.961 Din
Socialna politika in narodno zdravstvo	67,849.159 Din

Skupaj znašajo tedaj izdatki državnih gospodarskih podjetij po budžetu 3 milijarde 849,092.292 Din.

Skupni državni izdatki za proračunsko leto 1932-33 znašajo 11.400,000.000 dinarjev.

Državni dohodki

Redni dohodki:

neposredni davki	1.625,000.000 Din
posredni davki	3.220,000.000 Din
monopoli	2.319,266.000 Din

vojna odškodnina Nemčije	Din
Državna gospodarska podjetja	4.022,612.710 Din
Razni dohodki min. socialne politike	163,120.990 Din
Skupni redni dohodki znašajo	11.350,000.000 Din
Izredni dohodki: neposredni davki	50,000.000 Din
Skupen budžet dohodkov za l. 1932-33 znaša prav tako kakor skupen budžet izdatkov 11.400,000.000 Din.	

Področje in organizacija gospodarskega sveta

Minister za trgovino in industrijo je predložil Narodni skupščini načrt zakona o gospodarskem svetu. O zakonu je pričel razpravljati poseben skupščinski odbor. Ker je bila predlogu priznana nužnost, je odbor dokončal svojo razpravo v nekaj dneh, tako da bo prišel zakon v razpravo v Narodni skupščini že začetkom prihodnjega tedna.

Po predloženem zakonskem načrtu je gospodarski svet samostojen posvetovalni organ s sedežem v Beogradu. Na poziv vlade mora dati gospodarski svet svoje mnenje o zakonskih predlogih, s katerimi se urejajo gospodarski in socialni odnosi in o zakonskih predlogih, ki obsegajo vprašanja prometa, javnih financ, davkov, trošarine, carine in slično. Na predlog pristojnega ministra lahko ministrski svet sklene, da predloži v proučevanje gospodarskemu svetu tudi načrte uredil in pravilnikov, ki se nanašajo na uveljavljanje in izvajanje zakonov, o katerih daje gospodarski svet svoje mnenje. Prav tako lahko ministrski svet odstopi gospodarskemu svetu v proučevanje konkretna vprašanja splošne gospodarske in socialne politike. Narodna skupščina in senat lahko dostavita gospodarskemu svetu tudi vse zakonske predloge, ki izvirajo iz njihove inicijative, in to še pred razpravo v Narodni skupščini ali senatu. Gospodarski svet ima tudi pravico inicijativnosti v gospodarskih in socialnih vprašanjih, ki se nanašajo lahko tudi na vprašanja prometa, javnih financ, davkov, trošarine, carine in slično. S pristankom vlade lahko gospodarski svet stavi na dnevni red in predloži vladni primerne ukrepe iz vseh navedenih področij. Gospodarski svet daje svoje strokovno mnenje v roku mesec dni. Vlada odnosno Narodna skupščina ali senat lahko ta rok podaljšajo, lahko pa tudi zahtevajo, da poda gospodarski svet svoje mnenje v skrajšanem roku, ki pa ne more biti krajši kakor 14 dni.

Gospodarski svet sestavljajo predstavniki gospodarskih krogov ter strokovnjaki v gospodarskih in socialnih vprašanjih. Za člane gospodarskega

sveta se lahko postavljajo osebe, ki so državljani kraljevine Jugoslavije in so s svojim dosedanjim delom dokazali, da so poučeni o gospodarskih in socialnih vprašanjih. Stari morajo biti najmanj 35 let ter morajo uživati vse častne državljanske pravice. Vsak član ima svojega namestnika. Mandat članov gospodarskega sveta traja tri leta in preneha s smrtjo, z izgubo državljanstva, z izgubo častnih državljanstvih pravic, z ostavko ali z razrešenjem zaradi nezmožnosti za izvrševanje dolžnosti člena gospodarskega sveta. Na izpraznjenem mestu pride namestnik. Če pa se izprazni tudi mesto namestnika, se imenuje nov član. Članstvo v gospodarskem svetu je častna dolžnost. Člani, ki stanujejo izven Beograda, imajo pravico do brezplačne vožnje na državnih železnicah in parnikih ter dobivajo za potovanja in za dobo trajanja sej posebno dnevno, katere višino bo določil ministrski svet. Člani gospodarskega sveta se zaradi dajanja svojega mnenja ne morejo pozivati na odgovornost niti sodnim, niti disciplinarnim potom. Dolžni so čuvati uradno tajnost glede vseh dejstev in informacij zaupnega značaja, za katere izvedo pri izvrševanju svojih dolžnosti. Člane gospodarskega sveta postavlja predsednik ministrskega sveta po predhodnem zaslišanju ministrskega sveta.

Gospodarski svet šteje 60 članov in ravno toliko namestnikov, in sicer: 24 zastopnikov kmetijstva, in gozdarstva, 16 zastopnikov trgovine in industrije, obrti, pomorstva, bančarstva in rudarstva, 5 zastopnikov delavcev in zasebnih nameščencev in 15 zastopnikov javnih gospodarskih delavcev in strokovnjakov (pravnikov, inženjerjev, zdravnikov, novinarjev). Zastopniki kmetijstva, gozdarstva, trgovine, industrije, obrti, pomorstva, bančarstva, rudarstva, delavstva in nameščencev se postavljajo iz vrst njihovih strokovnih in stanovskih organizacij.

(Organi gospodarskega sveta so: 1.) plenum, 2.) predsedstvo, 3.) izvršilni odbor in 4.) strokovni odbor. Predsedništvo tvori predsednik, dva podpredsednika in dva tajnika. Izvršni odbor tvori predsedništvo in sedem članov, ki jih izvoli plenum. Razen posvetovalnega dela je gospodarski svet pristojen za izvolitev predsedništva, članov izvršnega odbora in ostalih odborov ter za določitev poslovnega reda.

Gospodarski svet se bo sestajal k rednemu zasedanju vsako leto 1. oktobra. Izredne seje se lahko skličejo na zahtevo vlade ali izvršnega odbora. Plenarne seje lahko polnoveljavno sklepajo članovi. Sklepi se sprejemajo z absolutno večino navzočih članov. Oddvojena mišljenja se zabeležijo v zapisniku in poročilu ter se skupno s sklepom večine dostavijo resornemu ministru odnosno Narodnemu predstavništvu.

V nadaljnjih členih predvideva zakonski načrt organizacijo dela v gospodarskem svetu. Kadar preneha redno zasedanje, pride vsa pravica plenuma gospodarskega sveta na izvršni odbor. Izvršni odbor sklicuje predsednik gospo-

darskega sveta po potrebi. Za razpravo o posameznih vprašanjih more gospodarski svet izvoliti tudi posebne strokovne odbore, ki pripravljajo referate in gradivo za plenarne seje. Administrativne posle vrši predsedništvo, ki nastavi za te posle posebno uradništvo. Prvo sejo gospodarskega sveta mora sklicati ministrski predsednik najkasneje v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona. Gospodarski svet ima pravico preko pristojnega ministrstva zahtevati od državnih, banovinskih in samoupravnih oblasti, kakor tudi od javnih ustanov vsa potrebna pojasnila.

Plačilni nalogi za kuluk

Prejeli smo: Te dni dostavlja mestno načelstvo davčnim obvezancem plačilne naloge za kuluk. Prizadeti je v Ljubljani sami gotovo mnogo tisoč oseb in je zato umevno, da slišiš govoriti o kuluku, kamorkoli prideš. O tej davščini sami je bilo pri nas povsod, v časopisih, v raznih zastopstvih in na neštetih sestankih že mnogo govora. Refren je bil povsod isti, da je kuluk za naše kraje, kjer je na zadosten način poskrbljeno za vzdrževanje cest, neprimeren in da mudi že dosedanji zakon možnosti za reformo. A to stvar prepuščamo našim poslancem in senatorjem, ki se bodo gotovo potrudili, da jo razčistijo in dosežejo čim večje olajšave. Za enkrat je najnežja druga stvar. V današnjih življenjskih razmerah je malo davčnih obvezancev, ki bi mogli plačati predpisani kuluk takoj, pa čeprav znaša morda samo 100 do 200 Din. Res stoji na plačilnih nalogih, ki so datirani večinoma iz meseca novembra, da se lahko kuluk plača v obrokih, toda rečeno je, da se mora to zgoditi najkasneje do konca februarja. Ker so plačilni nalogi dostavljeni šele sedaj, ta olajšava nima praktičnega pomena. Zato bo mestno načelstvo ustreglo ogromni večini obvezancev, ako ta rok podaljša in tako omogoči, da se bo dal kuluk res plačati v znosnih obrokih. — Prizadeti davkoplačevalci.

Znižanje ljubljanske mestne uvoznine na čevlje podeželskih obrtnikov

Na prošnjo tržiških čevljarov, ki so drug na tržiškega župana g. Lončarja, je Zbornica za TOI v Ljubljani te dni posredovala pri načelniku finančnega oddelka ljubljanske občine g. Tavčarju zaradi ukinitja, odnosno znižanja mestne uvoznine na čevlje, ki znaša sedaj 3 Din od kg čevljev. Ta uvoznina zlasti občutno obremenjuje podeželske čevljarke obrtnike, odnosno čevljarke zadruge. Zbornica je v svoji akciji našla polno razumevanje in ji je bilo zagotovljeno, da se v nekaj dneh zniža uvoznina podeželskih obrtnikov od 3 na 1 Din od kg uvoženih čevljev brez razlike.

Ključavničarski vajenci v tovarnah KID

Že predavanja, ki jih je lani priredila Zveza obrtnih zadrug za obrtne vajence in vajenke, so dokazala, kako veliko skrb posveča naše obrtništvo izobrazbi naraščajo, pa tudi že več ekscurzij so obrtniške organizacije priredile, da bi se razširilo obzorje in izpopolnilo znanje naših bodočih obrtnih pomočnikov in mojstrov, a najlepši in največji izlet je svojim vajencem omogočila Zadruga ključavničarjev za ljubljanski sodni okraj, ko se je pod vodstvom učiteljskega strokovne obrtnonadaljevalne šole 134 ključavničarskih vajencev peljalo 4. t. m. pogledat tovarne KID na Javornik in Jesenice.

Znani prijatelj mladinskih izletov, načelnik glavnega kolodvora g. Ludvika je poskrbel, da so na izletnike čakali pri vlakcu, ki odhaja ob pol 8. na Gorenjsko, trije lepi prazni vagoni, kjer je bilo dosti prostora za tako množico fantov in za njih spremljevalce: gg. šolskega upravitelja Janka Polaka, Alojzija Potočnika, Bogomirja Fegica, Jožeta Miheliča, Franceta Trosta, Jožeta Traterja iz Ljubljane in Josipa Goletta ter Matka Jovana iz St. Vida, seveda se je pa ekscurzije udeležilo pod vodstvom načelnika zadruge g. Ivana Breskvarja tudi 16 mojstrov iz Ljubljane, Viča, St. Vida, Iga in Zaloga, večja skupina pomočnikov, ki so bili izmed njih zbrani reditelji, predvsem pa g. Josip Rebek kot podpredsednik Zavoda za pospeševanje obrti ZTOI in

kot predsednik Obrtniškega društva. A duša vsega izleta je bil vsestransko vzurni ptni maršal g. Avgust Martinčič — naš znani strokovnjak in strokovni učitelj, ki je imel v blaginju ekscurzije g. Mekini najboljšega pomočnika.

V vseh podrobnostih mojstrsko je ta naprekosljivi aranžer pripravil vse, da izlet prav nič ni bil podoben ekscurziji vajencev, temveč je bil pravi izlet prijateljev mojstrov, ki je pokazal, da mojstri v svojih vajencih vidijo svoje vredne naslednike in tovariše.

Ptni maršal je predvsem že v Ljubljani naročil najkrasnejši, idealno sončni zimski dan in opral planine tako čisto ter jih postavil tako blizu, da so od lepote našega sveta očarani fantje lahko cukali za srebrno kapljo celo pomnosni Triglav, ki je bil ves v snegu in ves čas praznično židane volje. Ne posmehujte se dvomljivo — tudi naši obrtni vajenci občutijo in znajo uživati lepoto planin!

Posebno lep in čist vtis je pa na izletnike napravila Škofja Loka. Ogromno košaro so fantje prinesli od nekod, prav tako košaro, kakor v njih pošiljajo rake in ribe, a g. Martinčič je iz nje pričel deliti vroče Marčanove klobase, iz vreče je pa vsak udeleženec dobil še kar dve zemlji, kakor se k čeli tako veliki klobasi tudi spodobi. Še nismo pomalicali in že smo bili v Kranju — tam smo si pa prižgali vsi razen vajencev dišeče cigare in cigarete, da so voditelji boja za skupne in ločene zbornice lažje zbrali misli za improvizirano zborovanje. Kakopak, časi so

taki, da je že zborovanje, če se srečata le dva obrtnika, sedaj je bil pa takoj pravi parlament v malem oddelku, da stlačenih voditeljev ni bilo videti iz dima, pač pa so prepričevalne govore g. Rebeka in g. Nahtigala lahko poslušali tudi popotniki in vozniki po lepih gorenjskih cestah ob železnici. Ampak debate so bile prijateljske, šaljive in parlamentarne, da niso bile prav nič podobne vnetim diskusijam izrednega občnega zbora Obrtniškega društva. Vsi so poudarjali, da je v slogi moč, samo odjenjati nikdo ne more — vsi so pa za skupno delo v korist vsega obrtništva, kjer se bodo gotovo tudi še našli.

Pod Sv. Joštom je g. Martinčič spet motil zborovalce. Vsem izletnikom je namreč razdelil lepo narezane koščke barvastega stekla in takoj smo konstatirali, da so pristaši ločenih zbornic in novinarji dobili rdeča očala, da bi videli vse — rožno. Torej niti na slepeči blesk tekočega železa na Jesenicah naš skrbni ptni maršal ni pozabil. Ker oča! na Jesenicah izletniki na žalost niso rabili, je s svojo skrbjo g. Martinčič vendar dosegel, da je bilo v resnici vse rožnato in tudi najbolj goreči načelni nasprotniki so z zaupanjem gledali lepo bodočnost, ki jim jo jamči le sloga. Kako bi pa mojstri tudi ne bili dobro razpoloženi, saj jih je večina obhajala svoj god — debeli četrtak.

Že na Javorniku smo izstopili in odšli takoj v tovarno, kjer so nas pričakovali vozniki, ki so izletnikom razkazali vse zanimivosti. Posebno g. ing. Brumat je pojasnjeval vse delo v to-

varni tako zanimivo in lahko umljivo, da so se vajenci v resnici mnogo naučili. Z žalostjo pa so izletniki morali konstatirati, da velik del tovarn počiva in da niti novi oddelki niso popolnoma izrabljeni. Kljub temu, da vsa tovarna ni v obratu, morajo neprestano kuriti peči in ima KID za to dvojno izgubo. Razen tega da velik del strojev ni izkoriščen, gre v izgubo tudi ogromno premoga, saj tovarna ob normalnem obratu porabi mesečno 150 vagonov premoga samo na Javorniku. V tovarni so se izletniki zadržali tako dolgo, da so prišli šele ob 12. na Jesenice in odšli takoj h kosilu v uradniški dom — tako imenovano Kazino, kjer je restavrat g. Legat z go. soprogo res pripravil vse tako, da zaslužijo tudi javno pohvalo. V dveh prostornih dvoranah so sedeli vsi izletniki pri skupnih mizah ter so bili mojstri in učitelji kar pomazani med vajenci. Kar se kosila samega tiče, je bilo uprav gosposko, saj je tudi najmlajši vajenec dobil govedino in pečenko kolikor jo je hotel. Razen tega je pa tudi dobra pijača, zlasti pa izvrstno pivo mnogo pripomoglo k najboljšemu razpoloženju. G. Martinčič se je zopet izkazal za najboljšega vzgojitelja in pravega prijatelja fantov, saj ves čas ni imel časa niti seiti, ker je povsod pomagal in skrbel za najpopolnejši red. Vsakdo, kdor bi bil pa vajence videl, bi občudoval njih disciplinirano in lepo ponašanje, ki je bilo tako dostojno, da bi se lahko od njih učili tudi naši izšolani.

(Nadaljevanje prihodnjic).

Kaj je novega?

Borze

Ljubljana, Amsterdam 2266.29 — 2277.05, Berlin 1331.96—1342.76, Bruselj 783.19 do 787.13, Curih 1096.15 — 1101.65, London 191.50—193.10, Newyork 5595.73—5623.99.

Smrtna kosa. Dne 5. t. m. je po dolgi in mukepolni bolezni preminil v Ljubljani v 66. letu starosti posestnik in prevoznik g. Anton Vodnik-Možina.

V sredo, dne 10. t. m. je po daljši in mučni bolezni preminula v Ljubljani ga. Marija Babnik, vdova po vodovodnem inštalaterju. N. v m. p.!

Spremembe v državnem svetu. Z ukazom Nj. Vel. kralja so postavljeni v državnem svetu: za predsednika g. Dragoljub Radojlovič, podpredsednik državnega sveta; za podpredsednika dr. Josip A. Barič, član državnega sveta; za člane v drugi skupini, drugi stopnji, Aleksa Matanović, sodnik Velikega sodišča v Podgorici; Dragoljub Gjorgjevič, načelnik prosvetnega ministrstva in dr. Todor Pejičić, načelnik notranjega ministrstva v p. Z drugim ukazom Nj. Vel. kralja sta upokojena gg. Zivojin J. Arandjelović in Svetislav Z. Paunović, člana državnega sveta v drugi skupini in prvi stopnji.

Iz državne službe. Za načelnika oddelka za industrijo in obrt v ministrstvu za trgovino in industrijo je postavljen dr. Milan Lazarevič, dosedanji svetnik tega ministrstva.

Naša potujoča kmetijska razstava. Ministrstvo poljedelstva obenem z ministrstvom za promet je sklenilo, da organizira potujočo kmetijsko razstavo. Železniška delavnica v Smederevu je v ta namen že izdelala 23 vagonov, katere je 1. februarja t. l. izročila posebnemu odboru, da izvede notranjo organizacijo te razstave. Ta dela bodo dovršena tekom 14 dni tako, da bo svečana otvoritev razstave predvidoma že 13. februarja t. l. ob 10. uri na beograjski postaji. Po dvadnevem postanku bo vsa garnitura krenila po Moravski in Vardarski banovini.

Znižanje telefonske takse za promet Tržič-Celovec. Naš minister za promet je na prošnjo avstrijske uprave odobril, da se zniža taksa za navaden pogovor v telefonskem prometu Tržič-Celovec in da se pobira po enoti trminutnega pogovora za navadni pogovor namesto 2.70 zlatega franka, samo 1.50 zlatega franka.

Obrtno gibanje v Ljubljani. Pri mestnem načelnstvu kot obrtni oblasti I. stopnje je bilo v januarju prijavljenih in v obrtni register vpisanih 52 novih obratov in trgovin. Izbrisanih pa je bilo 38. Tako velikega števila novih prijav že dolga leta ni bilo. Novi obrtni zakon stopi v veljavo 10. marca. Zato obrtni oddelek pripravlja vse, da se sestavijo povsem novi sezname obrtov. Stari obrtniki bodo morali v treh mesecih zamenjati svoje obrtne liste za nove.

Elektrifikacija savske banovine. Že dalj časa se pečajo strokovni krogi z vprašanjem elektrifikacije savske banovine. Za izvedbo elektrifikacije so se potegovale tri prominentne firme: Zagrebačko-karlovačka mestna električna združba, Falska elektrarna in Uritud v Zagrebu, ki poseduje v Zagorju bogate premogovne sklade in hoče ustanoviti veliko kalorično električno napravo. Pred kratkim pa je izšla zakonska naredba, ki podeljuje družbi Uritud v Zagrebu 5-letno monopolno pravo za dela elektrifikacije v severni polovici področja savske banovine. Vsem drugim podjetjem je s tem prepovedano graditi na tem območju električne naprave.

Revizija zadrug za posmrtnino v Sloveniji. V zadnjem času je bilo ustanovljenih v dravski banovini večje število zavarovalnih ustanov, ki so se v glavnem pečale in se še pečajo z zavarovanjem za posmrtnino. Pri tem pa so se dogajale nerečnosti, ko večina teh zavarovalnic sprejema v zavarovanje na visoke vsote bolne osebe po zavarovateljih, ki niso v nobeni družinski ali sorodni zvezi z zavarovancem. Uveljavila se je takorekoč pravcata loterija na človeško življenje, kar prav gotovo ne dela časti dobremu in poštenemu slovesu Slovencev. Ker so se radi tega kupičile pritožbe na bansko upravo, je sklenila kr. banska uprava dravske banovine, da po svojih organih izvede revizijo poslovanja teh ustanov.

Rešitelj Bat'a?

Kakor poročajo naši dnevnikarji, zgradi »Bata« v Vukovaru veljansko tovarno čevljev, ki bo izdelovala obuvalo za vso Jugoslavijo.

Čevljarji se tega veselimo, ker smo prepričani, da nas bo »Bata« s tem rešil velike krize in brezposelnosti. S tem bi nas prevzel kot družabnike t. j. približno 20.000 čevljarskih mojstrov in nekaj brezposelnih pomočnikov ter veliko število vajencev.

Kot socialno čurec mož bi nas plačal vsaj tako, da bi mogli skromno preživljati naše rodbine. Davke bi itak plačeval on. S tem bi bilo v nacionalno-gospodarskem oziru doseženo vsaj toliko, da bi onih sto milijonov dinarjev letno, ki jih damo »Bati« za uvožena obuvala ostalo vsaj deloma pri nas v prometu.

Če pa bi potreboval več moči, bi jih lahko vzel iz Češke še več kakor jih jih je pri nas.

To bi bila država v državi!

Ako pa bi »Bata« ne prevzel nas vseh v delo, potem si dovoljujemo vprašati merodajno mesto, ki je izdalo dovoljenje za zidanje inozemske tovarne, kam s toliko brezposelnimi čevljarskimi mojstri in pomočniki, če bo »Bata« delal čevlje za vso Jugoslavijo?

Zadruga čevljarjev v Ljubljani

Uvoz čevljev se je v dveh letih povečal za 54 odst.

Najnovejša statistika naše zunanje trgovine za l. 1931. nam potrjuje pritožbe, ki se vedno čujejo iz obrtniških krogov, da uvoz čevljev navzlic nazadujočemu konsumu dalje narašča. Čeprav nam niso še na razpolago podrobni podatki, vendar nam položaj v dovoljni meri pojasnjuje dejstvo, da smo lani uvozili v našo državo 2396 stotov čevljev iz usnja. V tej številki ni upoštevan uvoz čevljev iz platna in drugih tvarin. Če primerjamo lanski uvoz čevljev iz usnja z uvozom v prejšnjih letih, tedaj dobimo naslednjo sliko uvoza:

Uvoz	v met. stotih	v milij. Din
1928	1555	50.5
1929	1552	45.1
1930	1873	51.8
1931	2396	41.2

Od leta 1929, se je naš uvoz usnjenih čevljev povečal za 84 stotov ali za 54%. Da se je pri tem vrednost nekoliko zmanjšala, ne spremeni nič na stvari, kajti za naš domači trg, ki je itak vedno šibkejši, prihaja v prvi vrsti v poštev količina uvoza. Pri tem pa ne smemo prezreti, da igrajo v našem uvozu čevljev vedno večjo vlogo čevlji iz tkanin s podplati iz drugega materiala (usnja). Ta uvoz v gornji količini ni upoštevan in tudi niso še na razpolago statistični podatki o tem uvozu v prejšnjem letu. Toda že l. 1930. je bil uvoz takih čevljev iz tkanin s podplati iz drugega materiala večji nego uvoz usnjenih čevljev. Znašal je namreč 2020 metriskih stotov. Uvoz takih čevljev, ki prihaja v poštev v poletni sezoni, je za našo čevljarsko stroko menda še bolj nevaren, kakor uvoz čevljev iz usnja. Gre tu predvsem za lahke čevlje, ki jih zaradi nizke teže carina ne obremenjuje preobčutno. Gori navedeni podatki nam jasno kažejo, da pritožbe naše čevljarske stroke zaradi naraščajočega uvoza niso neupravičene in da je treba v interesu težko prizadete čevljarske stroke najti sredstva za odpravo.

Disemski nabiralnik

Vprašanja.

Kovač I. I. v N. sem si predlanskim izgotovil kovačnico s pomočjo prištedenih 30.000 Din in 40.000 Din hipoteknega posojila. Računal sem pri tem, da bom posojilo odplačal v desetih letih, pa je prišla vmes kriza, ki tudi mojemu obrtu ni prizanesla in me tako občutno zadela, da nisem v stanu odplačevati posojila niti da bi utegnil kriti obresti. V bojazni, da mi bo denarni zavod hišo prodal, prosim za nasvet, kako si se utegnem ogniti prodaje.

Odgovori.

Svetujemo Vam, da stopite v dogovor z denarnim zavodom, k Vam je dal hipotekno posojilo, in ga poprosite, da Vam vzpričo težke krize dovoli gotov odlog plačila. Prepričani smo, da bo zavod toliko uvideven in bo ugodil Vaši prošnji. Drugega navseta Vam trenutno ne moremo dati.

Iz organizacij

Kolektivna obrtna zadruga v Logatcu ima v nedeljo 14. t. m. ob 2. uri pop. v prostorih gostilne Tolazzi redni občni zbor. Na dnevnem redu je: nagovor načelnika, čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo računskih preglednikov, odobritve proračuna za l. 1932, poročila o novem obrtnem zakonu in sluhajnosti.

Obrtno društvo za sod. okraj Kranjska gora na Jesenicah sporoča vsem obrtnikom tega okoliša, da se bo predvideno obrtniško zborovanje, ki bi se imelo vršiti 14./t. m., vršilo 19. marca t. l. ob pol 3. uri popoldne v telovadnici osnovne šole na Jesenicah. Na dnevnem redu je vprašanje novega obrtnega zakona in tekočih gospodarskih zadev. Načelnstvo vabi vse obrtnike, da se tega zborovanja v čim večjem številu udeležijo.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pasarjev v Ljubljani obvešča vse člane, da je bila na občnem zboru dne 31. januarja t. l. določena zadruga doklada za l. 1932 v dosedanji izmeni t. j. mesečno 12 Din, ravnotako tudi obligatna naročba na »Obrtni Vestnik«. Naročnino bo plačevala kakor do sedaj zadruga iz zadrugne doklade, v kateri je naročnina že zapopadena. — Načelnstvo.

Poročilo o letnem občnem zboru »Obrtne zadruge klobučarjev dravske banovine«. 2. t. m. se je vršil v Celju v hotelu »Pošta« redni občni zbor, kateremu je predsedoval načelnik g. Franc Šribar, klobučarski mojster in starosta klobučarjev v Celju; obrtno oblast je zastopal zadrugni nadzornik g. Ignacij Založnik; Zbornico za TOI pa zbornični svetnik g. Josip Rebek. Udeležba članov je bila — kot zadnja leta — primerena. Iz tajnikovega poročila je razvidno, da ima 66 članov, ki so raztreseni po celi banovini, da šteje 8 vajencev in 27 pomočnikov. Blagajnično stanje z zaključkom v letu 1931 izkazuje 99 Din, primanjkljaja, ki pa je pokrit iz imovine prejšnjih let, dočim znaša zadrugno premoženje 6454 Din. Ker je občni zbor zadruge od leta do leta slabše obiskan in se ga udeležujejo vedno le eni in isti člani, (ki žrtvujejo poleg časa se občutne potne stroške) zato je bilo sklenjeno pobrati od članov, ki se zbora nišo udeležili za l. 1932 doklado po 50, 100, 150 in 200 Din in to po davčni moči posameznih članov. Dalje je sklenil občni zbor zaprositi oblasti, da puste zadrugo neoruknjeno na dosedanji samostojni strokovni podlagi, nakar se je razvila prav živahna debata o okrožnih odborih, ki jih predvideva novi obrtni zakon in debata o sistemu zbornic. Izčrpne referate sta podala gg. zastopnik Zbornice g. Rebek in zadrugni nadzornik g. Založnik. Na predlog g. Ivana Kvasa se je občni zbor izrekel za ustanovitev okrožnega odbora za celjsko okrožje s sedežem v Celju in za skupno zbornico s popolnim samostojnim obrtnim odsekom. Končno so ugotovili zborovalci, da gre klobučarska obrt rapidno nazaj in to vsled izdelovanja klobukov na tovarniško-industrijski način v veliki meri pa tudi zbog tega, ker sme že vsak trgovec z mešanim blagom neomejeno prodajati tudi klobuke. Bil je sprejet predlog, ki daje zadrugi nalog podvzeti vse potrebne korake pri oblastvih, da se omej trgovanje s klobuki po trgovcih vsaj v onih krajih, kjer so naseljeni klobučarji.

Po triurnem zborovanju se je predsednik g. Šribar zahvalil zastopnikom Zbornice in oblasti za udeležbo in pojasnila ter je s pozdravom na navzoče zaključil okrog 12. ure lepo uspeli občni zbor.

Zbor tržiške Zadruga čevljarjev

Pred kratkim je imela Zadruga čevljarskih mojstrov za sodni okraj tržiški redni občni zbor v zadrugnih prostorih v Zadrugnem domu. Ta važna gospodarska korporacija je preteklo leto doživela izreden jubilej, to je 180letnico obstoja. V proslavo tega redkega jubileja si je nabavila zadrugni prapor, kakršnega imajo vse stanovske organizacije, na katerega pa je morala tržiška zadruga čakati 180 let. Blagoslovitev prapora se je izvršila poleti, o čemer je »Jutro« takrat poročalo. Nekaterim članom pa ni bilo prav, da si je zadruga nabavila prapor, in zato je postal v zadrugi spor, ki je imel za posledico, da

je načelnik g. Poljanec Franc iz Sebenj, ki si je stekel za razvoj in gospodarski napredek zadruge in njenih članov prav velike zasluge, odložil svoje mesto. Njegovo mesto je zavzel tedanji podnačelnik g. Rozman Franc iz Dupelj, ki je vodil tudi občni zbor.

Zadruga je imela v preteklem letu majhen primanjkljaj, ki je nastal zaradi tega, ker člani napram zadrugi niso storili svoje dolžnosti in niso poravnali pravočasno letne članarine v znesku 20 Din. To je gotovo tako omalenkosten znesek, da ga more tudi v času največje gospodarske krize utrpeti gotovo vsak mojster. Zadruga je v preteklem letu po številu članstva nazadovala, zakaj obrt je odjavilo 23 mojstrov, prijavilo pa le 7, torej znaša padec 16. Proglašeni za pomočnike je bilo po opravljenem izpitu 23 vajencev, 3 pa so bili zaradi nezadostne tehnične in šolske izobrazbe zavrnjeni za leto dni.

Zadrugno načelnstvo je predložilo letni proračun, ki je lanskemu letu enak in ki so ga zborovalci soglasno sprejeli. Obenem so zborovalci zahtevali, da se zaostala članarina oblastveno izterja.

Pri volitvah je bil z vzklikom izvoljen za načelnika dosedanji tajnik gosp. Janko Praprotnik, čevljarski mojster iz Tržiča. Izkazalo se je namreč kot silno nepraktično, da je načelnstvo zadruge izven Tržiča. Načelnikov namestnik je postal g. Martin Slapar, čevljarski mojster iz Tržiča. Ostali člani načelnstva in nadzorstva so se izvolili iz posameznih krajev okolice, in sicer sorazmerno po številu članstva. Vsi pa so morali takoj pri izvolitvi povedati, ali sprejmejo izvolitev ali ne, da bodo na ta način v odboru samo delavni člani.

Posebna točka dnevnega reda je bilo predavanje tajnika Zbornice za TOI g. dr. Pretnarja o novem obrtnem zakonu. G. predavatelj je na poljuden način opisal prednosti novega zakona napram staremu, opozoril je na različne pomanjkljivosti in pokazal je na delo Zbornice za TOI, ki ga je opravila pri sestavi tega zakona. Posebno dolgo se je mudil pri poglavju o zaščiti obrti, kjer je pokazal na premalo zavarovanje pred šušmarstvom. Navedel je nekaj kričečih primerov in poudaril, da se mora obrtni stan prav tako zaščititi kakor kmetijski, ker se oba stanova izkazujeta v narodnem gospodarstvu kot najkrepkejša stebra. Številni poslušalci so sledili predavanju z največjim zanimanjem.

Kot poslednja točka dnevnega reda je bilo glasovanje za ločene ali za skupne zbornice. Pri tej točki se je razvila prav živahna in celo burna debata. **Poenorni debati se je večina izrekla za skupne zbornice in s tem dokumentirala svojo stanovsko zavednost.** Škoda le, da se je ta točka dnevnega reda obravnavala zadruga, ko je že mnogo zborovalcev zaradi utrujenosti in pozne ure odšlo. Občni zbor je urajal namreč neprestan od pol 10. ure do pol 14. Zborovalci so protestirali tudi proti Bat'i in sprejeli zadevno resolucijo soglasno.

Skoplje za skupne zbornice

V skopeljski Trgovsko - industrijski zbornici se je vršila te dni 28. plenarna seja, na kateri so bile sprejete številne resolucije:

Resolucija glede sistema zbornice se glasi: »Paragrafa 393. in 394. novega obrtn. zakona (ki se tiče zbornic), naj se razveljavita, zato pa se naj izdela poseben zakon o zbornicah, ki jim tudi citirani obrtni zakon pripisuje veliko važnost. V tem novem zakonu naj se uveljavi sistem skupnih zbornic za vso kraljevino, ker je izkušnja pokazala, da je samo pri tesnem sodelovanju med obrtništvom, industrijo in trgovino pričakovati splošni napredek gospodarstva.«

V resolucijah zahteva skopeljska zbornica med drugim tudi naslednje: Po zgledu drugih držav naj se tudi pri nas izdela splošni gospodarski načrt. Čim prej naj se izda poseben zakon za pospeševanje industrijske delavnosti. Po vzorcu Privilegirane agrarne banke je treba ustanoviti posebno privilegirano industrijsko banko. Železniške tarife se morajo zmanjšati v enakem razmerju, kakor so padle cene. Končno je v resolucijah iznešena zahteva, da se izvede decentralizacija državnih dobav, zlasti za vojsko, tako da bodo od teh dobav imeli koristiti tudi širši narodni sloji.

Napredek obrtništvu je mogoč le v slogi!

Objave

Prijava dolgov napram inozemstvu. Zbornica za TOI v Ljubljani opozarja vse zainteresirane, da je Narodna banka kraljevine Jugoslavije poslala vsem svojim podružnicam dne 3. t. m. pod št. 21.261 dopis naslednje vsebine:

»Narodna banka je svoječasno potom dnevnega časopisa in okrožnic pooblaščenim bankam pozvala zainteresirane, da ji prijavijo vse dolgeve napram inozemstvu po stanju z dne 31. decembra 1931. V zvezi s tem mora podružnica pozvati vse zainteresirane na svojem področju, da ji najkasneje do 15. t. m. prijavijo svoje dolgeve napram inozemstvu dne 31. decembra 1931. Strankam, katere ne bodo prijavile dolgov napram inozemstvu do 15. februarja t. l. ne bo dala Narodna banka dovoljenja za nabavo deviz v svrhu plačila dolgov, prav tako mora postopati tudi podružnica.

Na podlagi gornjega vabi zbornica vse zainteresirane, da v lastnem interesu prijavijo podružnici Narodne banke vse svoje dolgeve napram inozemskim tvežnikom po stanju dne 31. decembra 1931. najkasneje do 15. tekočega meseca.

Že v 24 urah

kemično snaži, plista in barva obledele obleke, plašče, klobuke itd. — škrobi in svetlo-lika srajce, ovratnike in zapestnice. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna **JOS. REICH.**

Dobave in licitacije

Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 12. februarja 1932 ponudbe glede dobave črnega fibra.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 22. februarja t. l. ponudbe glede dobave 500 m platnenih cevi, gumijevih cevi, 4000 m jeklenih vrvi in 500 m železnih vrvi.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 22. februarja t. l. ponudbe glede dobave 300 komadov košar za valjčne ležaje, 500 komadov flaš, 100 komadov osov, 200 m okroglega Siemens-martinskega jekla.

Direkcija državnega rudnika Vrtnik sprejema do 25. februarja t. l. ponudbe glede dobave 3000 m jeklenih vrvi.

Dne 20. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu ustna licitacija glede dobave mesa.

Dne 7. marca t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Subotici ofertna licitacija glede dobave materijala za gornji ustroj (vijaki, groverjevi obroči, tračniki, tirfoni).

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 15. februarja ponudbe glede dobave 1500 komadov vijakov z maticami; do 25. februarja pa glede dobave 40 plošč železne pločevine in 40 kg zakovic za kotle.

Centralna mlekarica državnega dobra »Belje«. Beli Manastir (Baranja) sprejema ponudbe za dobavo 500 za-bojev za razpošiljanje surovega masla.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave 3 parov usnatih nepremočljivih čevljev; do 25. februarja t. l. pa glede dobave 6 garnitur nepremočljivih oblek.

Dobava čevljev. Dne 20. februarja t. l. se bo vršila pri Upravi III. oddelka Zavoda za izradu vojne odeže v Zagrebu javna ustmena licitacija glede dobave 1500 parov smučarskih čevljev.

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Srpska Moravica ter zgradbe gospodarskega poslopja in hladilnice za restavracijo se bo vršila potom ofertne licitacije dne 19. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave 500 komadov grl »Swan« za električne žarnice ter glede dobave 15 komadov smirkovih plošč.

Dobava čevljev in platna. Dne 16. marca t. l. se bo vršila v Kairu licitacija glede dobave ca 2100 parov čevljev in svilenega platna za poštno-telegrafsko osobje. Pogoji so interesentom na razpolago pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 15. februarja t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg olja za mazanje lamskih vagonov. — Dne 24. februarja t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu ofertna licitacija glede dobave 120 tisoč komadov opeke.

Oddaja zgradbe in zavarovanja industrijskega tira v Vrapču pri Zagrebu se bo vršila po ofertni licitaciji dne 15. februarja t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu.

Zahvala

Podpisana Katarina Jakoš izrekam »Obrtni Samopomoči« tem potom najtoplejšo zahvalo za izplačano mi posmrtnino po pok. Jakošu Josipu, star. ter jo vsem slojem toplo priporočam.

Katarina Jakoš, Bizovik št. 12.

Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 10. marca ponudbe glede dobave 1000 m jeklenih vrvi.

Dne 22. februarja t. l. se bo vršila pri Dravski delavnici v Ljubljani ofertna licitacija glede dobave 28 kub. m lesa; dne 29. februarja t. l. pa glede dobave stroja za izdelovanje konic za koleasa.

Dne 2. marca 1932 se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu ofertna licitacija glede dobave 30.000 komadov mrežic za plinsko razsvetljavo.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov kompletnih bencinskih varnostnih svetiljk.

Oddaja zakupa restavracije na postaji Ustiprač-Goraždi se bo vršila potom ofertne licitacije dne 16. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu.

Dne 25. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi vrbaske divizijske oblasti v Banja luki licitacija glede dobave 3330 m³ drv.

Direkcija državne železarne Vares sprejema do 17. februarja t. l. ponudbe glede dobave električnega materijala.

Dne 16. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave mesa za ljubljansko garnizijo; dne 17. februarja t. l. pa pri Komandi vojnega okruha v Mariboru za mariborsko garnizijo.

Prodaja avtomobilov in njih delov se bo vršila potom licitacije dne 15. februarja t. l. pri Avto-Komandi II. armijske oblasti v Sarajevu.

Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: Dne 19. februarja t. l. pri Direkciji Pomorskega Saobračaja v Splitu glede dobave jeklenega materijala; dne 21. in 22. februarja t. l. pa glede dobave kovinskega materijala. — Dne 16. februarja t. l. pri Upravi policije v Sarajevu glede dobave 200 parov čevljev za policijsko stražo; pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu pa glede dobave 25.000 m³ drv. Dne 18. februarja t. l. pri Komandi diviz. oblasti v Osijeku glede dobave 14.500 m³ drv. — Dne 19. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave ognjegasnega orodja. — Dne 20. februarja t. l. pri Dravski divizijski oblasti v Ljubljani glede dobave 20.700 m³ drv.

Prodaja konjskega gnoja se bo vršila potom ustmene licitacije dne 22. februarja t. l. pri Komandi dravskega žandarmerijskega polka v Ljubljani, Rimska cesta 22.

Oddaja zakupa buffeta na postaji Vares se bo vršila potom ofertne licitacije dne 22. februarja 1932 pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 15. februarja t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg kovanih tračnikov ter glede dobave I stroja za brušenje krožnih žag.

Oddaja zakupa buffeta na postaji Zagreb-Sava se bo vršila potom ofertne licitacije dne 20. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave električnega materijala.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Gramofone in gramofonske plošče

fotoaparate in foto-potrebščine

Nizke cene!

kupite ugodno pri

Jugosport r. z. z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva
cesta 34.

Tvornica
ZA DUŠIK D. D.

in
AGA-RUSE

udružene jugoslov.
tvornice acetilena in
oksigena d. d.

zadovoljajeta s svojimi prvovrstnimi proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS-
PLINOM in KISIKOM

šir om vse Jugoslavije na stotine

avtogenskih varilcev

in nudita tisočermirno, lepo
in sočinenobete

acetilensko
luč

Izkoriščajte tudi Vi te njihove
proizvode v svojo korist!

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI
CENTRALA: KONGRESNI TRG 4   PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno višje